

De drie k's van KU Leuven en Kulak

Nieuwjaarstoespraak 2016

Komisch, kort en krachtig – ziedaar, mijnheer de rector, beste collega's en vrienden, de principes waarvan ik bij het schrijven van deze speech ben uitgegaan. Of dit is gelukt, zal aan het einde moeten blijken, en dus vooral afhangen van uw globaal oordeel. Wat dat laatste betreft zitten de omstandigheden niet echt mee, want zoals u weet, komt straks ook nog de kopman van de KU Leuven aan het woord, en, zeg nu zelf, wie kan er, qua geestigheid en Wortspielerei, tegen een kampioen als Rik Torfs op?

Monseigneur Maertens, een van de meest spirituele *founding fathers* van de Kulak achterna, heb ik het zo mogelijk komische van mijn tekst laten afhangen van kapriolen met de taal, te meer daar we nog midden in de week van de poëzie zitten. Onwillekeurig zal *Alta Ripa – Haute Rive* in het Frans – je hoort er zo het West-Vlaamse “*Out-rijve*” in doorklinken – die poging mee hebben geïnspireerd, vooral nu ik weet dat “*Alta Ripa*” bij herhaling al het toneel is geweest van Kulak-nieuwjaarsrecepties.

Laat ik dus maar van meet af aan het geheim verklappen waarop mijn taalspel is gebaseerd. “*De drie k's van KU Leuven & Kulak*”, zoals dit werkstuk is genoemd, verraden het. Het is de alliteratie of stafrijm, waarover Guido Gezelle ooit schreef: “*Stafrijmen zijn stapstenen waarop men steunt met de stemme*”.

Welnu, de recente metamorfose van K3 in gedachten, ben ik dus op zoek gegaan naar drie K's die ons verbinden, wel wetende dat de “*drei K's*”, zoals ze in Duitsland sedert de jaren 1970 smalend worden genoemd, ook een negatieve connotatie kunnen hebben – met name als aanduiding van de conservatieve rol van de vrouw in de samenleving: *Kinder, Küche, Kirche*.¹ Vanzelfsprekend heeft mijn speurtocht naar gepaste K's voor KU Leuven-Kulak enkel positieve aspecten op het oog. Maar het is evident dat positieve en negatieve ladingen samenhangen met de ideologische posities die men in het concrete, situationeel bepaalde leven inneemt. Zo vatte Domela Nieuwenhuis de vijanden van het socialisme ooit samen onder vijf K's: *Koning, Kerk, Kapitaal, Kazerne en Kroeg*.

Antimilitaristisch kunnen we in tijden van niet-aflatende terreurdreiging wel proberen te zijn; anti-alcoholisch allicht ook (want een beetje Bob bestaat niet – alweer een alerte alliteratie, dit keer van de kant van de verkeersveiligheid); anti-

¹ Sylvia Paletschek: *Kinder, Küche, Kirche*. In: Étienne François, Hagen Schulze (Hrsg.): *Deutsche Erinnerungsorte*. Bd. 2. Beck, München 2001, ISBN 978-3406-59-142-6, S. 419–433

royalistisch, laat staan antikapitalistisch of antikerkelijk ligt voor een universiteit als de onze evenwel een stuk moeilijker: jaren geleden heeft ze een eredoctoraat toegekend aan de huidige koning, haar kredieten berekent ze stevast in “k’s” (en ik ben er nog altijd niet achter gekomen wat dat nu eigenlijk wil zeggen, kiloeuro’s zeker?) én de rector, die ik daarnet als kampioen en kopman van de KU Leuven heb bestempeld, is zoals bekend niet alleen een befaamd kerkjurist, maar ook en vooral een kritische kerkanalist. K’s genoeg dus.

Van leiders, campusrectoren van de Kulak niet uitgezonderd, wordt echter niet zozeer een komisch, dan wel een krachtig discours verwacht; zeker op nieuwjaarsrecepties die medewerkers moeten motiveren om driehonderdvijfenzestig (en dit jaar zelfs driehonderdzesenzestig) dagen lang het beste van zichzelf te geven. Op twitter lanceerde ik daarom met de jaarwisseling de slogan: *“KU Leuven West, kwaliteit en klasse op zijn best”*. Of, in het kromtaaltje van studenten: een “keigoede” universiteit, zonder veel kommer en kwel...

Alweer enkele k-drietjes waarmee ik vooral wil zeggen dat onze externe campussen binnen het netwerk van de KU Leuven geenszins moeten worden beschouwd als tot atrofie veroordeelde appendices. Integendeel, nog meer dan vroeger zouden zij zich vanaf 2016 moeten kunnen profileren (en let nu even op de p’s) als proeftuinen voor pilootprojecten waarvan de gehele universiteit kan profiteren. Binnen het Gebu, dat in tegenstelling tot onze regering niet direct een knorrig kibbelkabinet hoeft genoemd te worden, blijkt alvast eensgezindheid te bestaan over het feit dat de campus Kulak te Kortrijk trekker kan zijn van creatieve onderwijsvernieuwing. Daarvan zal het project ICT-ondersteund, collaboratief contactonderwijs in het komende kalenderjaar de getuige zijn. Voor de campus Brugge geldt dan weer dat er in het kader van de bouwkunde en mechatronica belangrijke onderzoekspunten worden ontwikkeld die samenhangen met de verwachtingen van de lokale industrie, terwijl er voor het gehele netwerk van de KU Leuven in West-Vlaanderen samenwerkingsverbanden worden gecreëerd met de relevante ziekenhuizen uit de regio, hetgeen beslist een meerwaarde betekent voor onze opleidingen in de revalidatiewetenschappen en kinesitherapie (te Brugge) en in de geneeskunde en in de biomedische wetenschappen (te Kortrijk).

Dat het met onze campussen goed gaat, bewijzen talloze cijfers. Sta me toe er twee recente aan te halen. Tussen 2011 en 2015 is het KU Leuven marktaandeel in West-Vlaanderen inzake generatiestudenten gestegen met maar liefst 4%, van

29,8 naar 33,9%; En wat algemene job-tevredenheid betreft, scoort het personeel van Kulak zowat 5% hoger dan dat van de KU Leuven in het algemeen (met name 7.71 tegenover 7.21 op een tienpuntenschaal). Liefst 82% van de respondenten (en ook dat zijn er relatief meer dan aan de gehele KU Leuven) zegt eerder tevreden (61%) of zelfs zeer tevreden (21%) te zijn. Toch zijn we ook niet blind voor de vaak gehoorde kritiek van hoge werkdruk, hoge job-onzekerheid en gebrek aan loopbaanperspectieven.

Om daar samen iets aan te kunnen doen, hebben we in 2016 vooral nood aan een kritisch-constructieve houding. Laten we daar “kranig” aan werken – een bijna voor de hand liggend adjectief, want als men even op de campussen rondkijkt is er aan kranen helemaal geen gebrek. Bouwen zit nu eenmaal in het bloed en de realisatie van het onderwijs- en onderzoekgebouw te Brugge, zowel als van de studentenresidentie te Kortrijk schieten dan ook goed op.

Mochten die kranen ook te Leuven hefbomen worden voor een soort mentale revolutie, waardoor de perceptie van kwaliteit, kracht en creativiteit binnen het KU Leuven netwerk zich niet langer uitsluitend in het centrum, maar ook en vooral aan de uiteinden ervan kan situeren.

Om diezelfde boodschap ten behoeve van onze internationale medewerkers kernachtig in het Engels samen te vatten, heb ik uiteindelijk niet meer dan de 140 karakters van een tweet nodig: *“it means that Kulak, along with the campuses at Bruges & Ostend, is keen to play a key-role in the quality-development of the KU Leuven”* – waarbij je de K’s (en misschien zelfs een Q) uit Kortrijk nog maar eens hoort nazinderen...

Hopend dat ik hiermee kort genoeg ben geweest, durf ik u nu te vragen de koppen bij elkaar te steken en samen te klinken op het komende Kulak-jaar: **KU-Leuven West, dat is inderdaad kwaliteit en klasse op zijn best! Gezondheid!**

Marc Depaepe

Vicerector KU Leuven @ Kulak & academisch beheerder van de KU Leuven campussen te Brugge & Oostende